

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ –

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΠΟΔΡΑΣΗ 19.2.4.5

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 : «ΣΤΗΡΙΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(CLLD/LEADER)»

LEADER

Ν Ο Μ Ο Σ Σ Ε Ρ Ρ Ω Ν

Από την Αγροτική Ανάπτυξη, στην Ανάπτυξη της Υπαίθρου.

1η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις
Ανοστικές Περιοχές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
1.	Εμπρόθεσμη υποβολή αιτήματος στήριξης	19.2Δ_128	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης (αυτοματοποιημένο mail από ΟΠΣΑΑ), και όλων των συνημμένων δικαιολογητικών στην ΟΤΔ ΑΝΕΣΕΡ ΑΕ ΟΤΑ, εντός δέκα εργάσιμων ημερών και έως ώρα 15.00, από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης	Αριθμός Πρωτοκόλλου Εισερχομένου (σε περίπτωση ιδιόχειρης κατάθεσης) – Αποδεικτικό συστημένης ταχυδρομικής αποστολής ή courier
2.	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	19.2Δ_112	Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "3.2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ"	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
3.		19.2Δ_113	Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/LEADER				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "3.2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ" και εκπλήρωση του Κριτηρίου 19.2Δ_112	
4.		19.2Δ_114	Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής				"Για τους ΟΤΑ Επιχειρησιακό Σχέδιο ή απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Για τους λοιπούς φορείς απόφαση του αρμοδίου οργάνου. Αίτηση Στήριξης - πεδία "3.2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ" & "3.2.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ"	
5.		19.2Δ_130	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης.				Αίτηση Στήριξης - Παραρτήματα - Δικαιολογητικά	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
6.		19.2Δ_131	Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος.				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ" - Ορθοφωτοχάρτης με αποτύπωση της θέσης παρέμβασης	
7.		19.2Δ_124	Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				Αίτηση Στήριξης πεδία 3.2.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ & 4. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ - Παραρτήματα Αίτησης Στήριξης"	
8.		19.2Δ_132	Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδ.μέγ.προϋπ.πρ. και επιλ.προϋπ. 600.000, σε περίπτ.μη ύλτων πρ. και 50.000 σε περίπτ. ύλτων .				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "4. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ" - Αναλυτικός Πίνακας Προϋπολογισμού - Προϋπολογισμός Μελέτης	
9.		19.2Δ_Α02.113	Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6)				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης - Φωτογραφική Τεκμηρίωση	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
10.		19.2Δ_116	Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)				Εφαρμογή του Πίνακα Τιμών Μονάδος κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού των κατασκευαστικών εργασιών, και Οικονομικές Προσφορές για τις λοιπές δαπάνες (Δεν ισχύει για Δημόσιες Συμβάσεις)	
11.		19.2Δ_119	Να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης	
12.		19.2Δ_Α02.114	Εξετάζεται αν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71)				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης	Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται στην υποδράση 19.2.4.4
13.		19.2Δ_133	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Υπεύθυνη Δήλωση Ν1599/1986	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
14.		19.2Δ_111	Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο				Το κριτήριο πληρείται εφόσον πληρούνται τα κριτήρια : 19.2_115, 19.2_118, 19.2_139, 19.2_119, 19.2_AO2_118, 19.2_117, 19.2_AO2_121	
15.		19.2Δ_AO2.121	Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις.				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "3.2.4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ" – -Σύμβαση / συμβάσεις με τον / τους αναδόχο-ους του έργου -τεχνική περιγραφή της προόδου του έργου - αποτύπωση της οικονομικής προόδου του έργου - φωτογραφική αποτύπωση του	Ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο του 1 ^{ου} Αιτήματος Πληρωμής. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφασης ένταξης της πράξης
16.		19.2Δ_115	Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016)				Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του Άρθρου 45 του Ν.4412/2016)	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
17.		19.2Δ_AO2.119	Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.				-Ερωτηματολόγιο Κρατικών Ενισχύσεων έργων Πολιτισμού -Ερωτηματολόγιο Κρατικών Ενισχύσεων έργων Σύγχρονου Πολιτισμού	
18.		19.2Δ_139	Εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ)651/2014 εφόσον εφαρμόζεται				-Ερωτηματολόγιο Κρατικών Ενισχύσεων έργων Πολιτισμού -Ερωτηματολόγιο Κρατικών Ενισχύσεων έργων Σύγχρονου Πολιτισμού -Χρηματοοικονομική ανάλυση εφόσον απαιτείται ("Έντυπο Ε.Ι.1_4")	Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται στις υποδράσεις : 19.2.6.1.1 19.2.6.1.2
19.		19.2Δ_AO2.123	Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης.				Απόφαση του Φορέα Κάλυψης Ιδίας Συμμετοχής - Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/1986 του Νόμιμου Εκπροσώπου για την Κάλυψη - Βεβαίωση Τράπεζας κλπ	
20.		19.2Δ_AO2.120	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.				Συμπλήρωση Πίνακα συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της υπ' αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020	Η Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων ή η Απαλλαγή θα υποβάλλονται με το Αίτημα Στήριξης. Στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει εγκεκριμένη ΜΠΕ κατά την υποβολή

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
								της Αίτησης Στήριξης υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίδονται στις οδηγίες εξέτασης του Κριτηρίου
21.		19.2Δ_117	Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης				Συμπλήρωση Πίνακα συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της υπ' αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020	Η Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων ή η Απαλλαγή θα υποβάλλονται με το Αίτημα Στήριξης. Στην περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν έχει εγκεκριμένη ΜΠΕ κατά την υποβολή της Αίτησης Στήριξης υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίδονται στις οδηγίες εξέτασης του Κριτηρίου
22.		19.2Δ_118	Να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής...				Αίτημα Στήριξης - πεδίο "3.4.1. ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ,	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
							ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ"	
23.		19.2Δ_AO2.118	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.				Αίτημα Στήριξης - πεδίο "3.4.2. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ" – Αρχιτεκτονικά σχέδια	
24.		19.2Δ_AO2.122	Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.				Αίτηση Στήριξης - πεδίο "3.2.6 ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ"	
25.		19.2Δ_125	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης	
26.	Επιλεξιμότητα δυννητικού δικαιούχου και αρμοδιότητα εκτέλεσης προτεινόμενης	19.2Δ_134	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				Αίτηση Στήριξης & Σχετικά πεδία Παραρτήματος Αίτησης Στήριξης	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
27.	πράξης	19.2Δ_ΑΟ3.112	Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.				Βλέπε Οδηγίες Εκπλήρωσης Κριτηρίου	
28.		19.2Δ_142	Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις				Βλέπε Οδηγίες Εκπλήρωσης Κριτηρίου	
29.		19.2Δ_140	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους				Εξετάζεται κατά περίπτωση: η ύπαρξη Αδείας Λειτουργίας, η καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, Εγγραφή σε Μητρώο ανάλογα με τη φύση του φορέα κλπ"	Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται στην υποδράση : 19.2.5.1
30.		19.2Δ_141	Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης				Βλέπε Οδηγίες Εκπλήρωσης Κριτηρίου	
31.		19.2Δ_126	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/1986	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
32.		19.2Δ_120	Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης - Αίτηση Στήριξης πεδίο 3.2.6 ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ - Κατά περίπτωση (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης, Τεκμηρίωση αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης από τον οριζόμενο φορέα)	
33.		19.2Δ_127	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην ΕΔΠ και στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ				Βεβαίωση Αιτήματος Στήριξης	Το κριτήριο το οποίο θα εφαρμόζεται στις υποδράσεις 19.2.6.1.1 & 19.2.6.1.2
34.	Επαρκής ωριμότητα προτεινόμενης πράξης	19.2Δ_122	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης				Βλέπε Οδηγίες Εκπλήρωσης Κριτηρίου	Το κριτήριο δεν εφαρμόζεται στην υποδράση 19.2.4.4
35.		19.2Δ_Α05.113	Εξετάζονται λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.				Σχετικά πεδία Παραρτήματος Αίτησης Στήριξης & Δικαιολογητικά	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
36.		19.2Δ_123	Θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση				Μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος της Πρόσκλησης	Το κριτήριο εφαρμόζεται μόνο στην υποδράση 19.2.4.3
37.	Πληρότητα πρότασης	19.2Δ_129	Η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα.				Αίτηση Στήριξης και Παραρτήματα αυτής	
38.		19.2Δ_A05.111	Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης				Αίτηση Στήριξης και Παραρτήματα αυτής και Δικαιολογητικά	
39.		19.2Δ_A05.112	Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αρμοδίων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης				Αποφάσεις Συλλογικών Οργάνων	
40.		19.2Δ_121	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.				Αίτηση Στήριξης πεδίο "4. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΕΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ" - Παράρτημα "Αναλυτικός Πίνακας Προϋπολογισμού πράξης"	

Α/Α	Κατηγορία Κριτηρίων	Κωδικός Κριτηρίων	Περιγραφή Κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			Δικαιολογητικά / Παραπομπές	Παρατηρήσεις
				ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
41.	Η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου	19.2Δ_ΑΟ6.111	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.				Αίτηση Στήριξης πεδίο "4.1.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ"	
42.	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/ διευκρινιστικών στοιχείων	19.2Δ_ΑΟ7.111	Εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων					

2. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

Κριτήρια που αφορούν την εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης

α/α Κριτηρίου 1 : 19.2Δ_128 «Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη».

Εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης στήριξης και ειδικότερα εάν η αίτηση στήριξης (η ηλεκτρονική υποβολή) υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.

Η υποβολή των αιτήσεων στήριξης καθώς και οριστικοποίησή της, πραγματοποιείται μέσα από το ΟΠΣΑΑ από τον δυνητικό δικαιούχο, ο οποίος υποβάλλει ηλεκτρονικά και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως αυτά θα καθορίζονται στην πρόσκληση.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, να αποστείλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, καθώς και όλα τα δικαιολογητικά που δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτά τίθενται στην πρόσκληση της ΟΤΔ.

Κριτήρια που αφορούν την επιλεξιμότητα της προτεινόμενης πράξης

α/α Κριτηρίου 2 : 19.2Δ_112 «Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των Τοπικών Προγραμμάτων»

Ο δικαιούχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του το αναλυτικό τεύχος προκήρυξης και το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πρόσκλησης

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων του Τοπικού Προγράμματος. Η εξέταση γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης.

Σύμφωνα με το Τοπικό Πρόγραμμα, η αναπτυξιακή στρατηγική της περιοχής επιδιώκει την **ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας** και την **ανάδειξη της τοπικής**

ταυτότητας, μέσω της βέλτιστης εκμετάλλευσης των προαναφερθέντων πόρων που προβλέπεται να γίνει με τη διοχέτευση τοπικών προϊόντων ποιότητας στο τουριστικό κύκλωμα το οποίο θα αποτελέσει το όχημα στην προσπάθεια της βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας και της τόνωσης της εξωστρέφειας ολόκληρου του τοπικού παραγωγικού συστήματος (**ενίσχυση ανταγωνιστικότητας**). Κύρια χαρακτηριστικά αυτής της προσπάθειας προβλέπεται να είναι η **καινοτομία, η συνεργασία, η δικτύωση και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες περιοχές**.

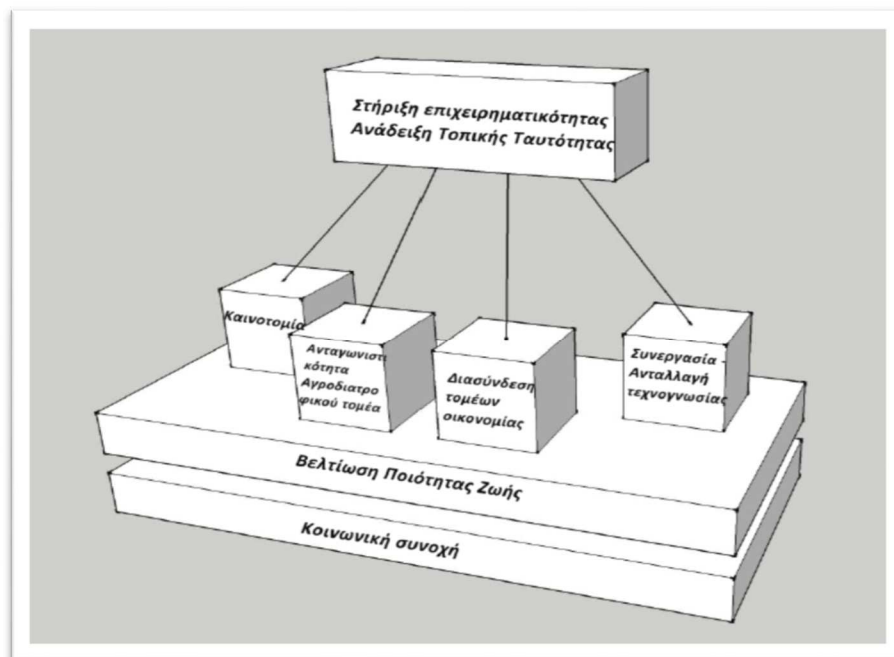
Με βάση τα παραπάνω η **βασική θεματική κατεύθυνση** του προγράμματος είναι η **«Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας»**. Η βασική αυτή θεματική κατεύθυνση, σύμφωνα με τα όσα εκτέθηκαν παραπάνω, υποστηρίζεται, συμπληρώνεται και εντέλει ολοκληρώνεται με μια σειρά **δευτερευουσών θεματικών κατευθύνσεων**:

- Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
- Την ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων.
- Τη διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων.
- Την προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών.

Οι βασικές προϋποθέσεις ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν οι παραπάνω επιδιώξεις είναι η ύπαρξη κοινωνικής συνοχής και ένα ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης για τους κατοίκους της περιοχής παρέμβασης. Είναι λοιπόν κεφαλαιώδους σημασίας η δυνατότητα στοχευμένων παρεμβάσεων για :

- Τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, μέσω της βελτίωσης του περιβάλλοντος (φυσικού και δομημένου) της περιοχής, και της ευκολότερης πρόσβασης σε καλύτερες υπηρεσίες (ιδιωτικές και δημόσιες) και σε πληρέστερες δομές εκπαίδευσης,
- όπως και η υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής μέσω χρήσης πόρων του ΕΚΤ που θα διατεθούν από την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για το σκοπό αυτό.

Με βάση το πλαίσιο αυτό οι (1 + 6) θεματικές κατευθύνσεις που παρουσιάσθηκαν παραπάνω, αποτελούν θα λέγαμε τους **γενικούς στόχους** που τίθενται προς υλοποίηση μέσω του τοπικού προγράμματος, για την περιοχή.

Η στρατηγική του προγράμματος, όπως αναλύθηκε παραπάνω, συνοψίζεται σε μία λέξη: **ανασυγκρότηση** της περιοχής. Επιδίωξή μας να περάσουμε «**Από την Αγροτική Ανάπτυξη στην Ανάπτυξη της Υπαίθρου**».

Η φράση αυτή θέλουμε να αποτελέσει την κεντρική ιδέα του προγράμματος και να συνοδεύει το λογότυπο που επιλέχθηκε για το τοπικό μας πρόγραμμα:

Η επιτυχία της στρατηγικής αυτής θα εξαρτηθεί από την επίτευξη των παρακάτω **ειδικών στόχων** του προγράμματος:

1. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τοπικών προϊόντων και ενίσχυση της διείσδυσης τους σε ευρύτερες αγορές
2. Ενίσχυση και ανάδειξη τοπικών προϊόντων ποιότητας και των τοπικών πλεονεκτημάτων της περιοχής
3. Εισαγωγή καινοτομιών στο τοπικό παραγωγικό σύστημα
4. Αξιοποίηση του δασικού πλούτου

5. Προστασία και αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων
6. Βελτίωση του περιβάλλοντος φυσικού και δομημένου και ευκολότερη πρόσβαση σε δομές εκπαίδευσης και σε καλύτερες υπηρεσίες (ιδιωτικές και δημόσιες)
7. Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού – τεχνική στήριξη – μεταφορά τεχνογνωσίας προώθηση – προβολή

Στο Παράρτημα παρατίθεται το συνολικό κείμενο του τοπικού προγράμματος.

α/α Κριτηρίου 3 : 19.2Δ_113 «Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/LEADER»

Εξετάζεται η συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014 -2020 με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης. Η εκπλήρωση του κριτηρίου πραγματοποιείται εφόσον πληρείται το κριτήριο 19.2Δ_112

α/α Κριτηρίου 4 : 19.2Δ_114 «Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής»

Για έργα των ΟΤΑ επιπλέον ισχύει ότι, η πράξη προβλέπεται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχεδιασμό (στα επιχειρησιακά προγράμματα Περιφερειών/Δήμων). Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο σχετικό απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας/Δήμου. Επίσης, στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη, γίνεται αποδεκτή η υποβολή απόφασης του Δημοτικού / Περιφερειακού Συμβουλίου, με την οποία θα δεσμεύεται για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί / τροποποιηθεί. Η Απόφαση αυτή θα εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του δυνητικού δικαιούχου στην οποία θα αναλύεται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Σε περίπτωση λοιπών Νομικών Προσώπων προσκομίζεται απόφαση του ΔΣ του φορέα από την οποία τεκμηριώνεται ότι η πράξη εξυπηρετεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτής.

α/α Κριτηρίου 5 : 19.2Δ_130 «Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης».

Εξετάζεται εάν η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης όπως αυτοί αναφέρονται στο

αναλυτικό τεύχος της πρόσκλησης. Ο δικαιούχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του το αναλυτικό τεύχος προκήρυξης και το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα

α/α Κριτηρίου 6 : 19.2Δ_131 «Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος».

Εξετάζεται εάν η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος.

Για την εκπλήρωση του κριτηρίου απαιτείται η προσκόμιση ορθοφωτοχάρτη με αποτύπωση της θέσης παρέμβασης και των ορίων των εντός σχεδίων περιοχών.

α/α Κριτηρίου 7 : 19.2Δ_124 «Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο».

Η ΟΤΔ εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό αντικείμενο σύμφωνα με τις περιγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προσκομίζει ο δυνητικός δικαιούχος, επιπλέον εξετάζεται ο προϋπολογισμός του Παραρτήματος της Αίτησης Στήριξης.

Ο χαρακτήρας των επενδυτικών σχεδίων θα πρέπει να ξεπερνά τα όρια της απλής συντήρησης υποδομών και εγκαταστάσεων υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που έχουν ανακύψει από τη μέχρι τώρα λειτουργία της υποδομής ή και της εγκατάλειψης αυτής

α/α Κριτηρίου 8 : 19.2Δ_132 «Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδ.μέγ.προϋπ.πρ. και επιλ.προϋπ. 600.000, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων 50.000 σε περίπτωση άυλων πράξεων δημόσιου χαρακτήρα».

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 600.000 € εκτός των έργων που αφορούν διαχείριση στερεών / υγρών αποβλήτων, καθώς και έργων ύδρευσης, στα οποία ο συνολικός προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει μέχρι 2.000.000 €. Για πράξεις που αφορούν άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 50.000 € για έργα δημόσιου χαρακτήρα. Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε επενδύσεις.

α/α Κριτηρίου 9 : 19.2Δ_Α02.113 «Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6)»

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση τη σχετική Βεβαίωση του υποψηφίου δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη Αίτηση Στήριξης και του φωτογραφικού υλικού τεκμηρίωσης

Σημειώνεται ότι για πράξεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 53,55 και 56 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, είναι δυνατόν να υποβληθούν για χρηματοδότηση έργα που είναι είτε δημοπρατημένα είτε συμβασιοποιημένα καθώς και έργα για τα οποία έχει ξεκινήσει η υλοποίηση τους αλλά δεν έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως. Στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο του 1^{ου} αιτήματος πληρωμής (άρθρο 13 της ΥΑ 13215/30-11-2017) και σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν εκτελεστεί εργασίες προ του χρόνου έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή πριν την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης από τον δυνητικό δικαιούχο στο ΟΠΣΑΑ), οι δαπάνες για τις εργασίες αυτές καθίστανται μη επιλέξιμες.

α/α Κριτηρίου 10 : 19.2Δ_116 «να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)»

Στις πράξεις που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών ΟΤΔ), σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων από την επιτροπή αξιολόγησης.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000€, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ θα αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει την μοναδικότητα ή/και την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

α/α Κριτηρίου 11 : 19.2Δ_119 «να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο»

Ο δυνητικός δικαιούχος δηλώνει στα πλαίσια του αιτήματος στήριξης εάν το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει χρηματοδοτηθεί από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

α/α Κριτηρίου 12 : 19.2Δ_A02.114 «Εξετάζεται αν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71)»

Η προτεινόμενη πράξη δεν πρέπει να περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. 1303/2013).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική Υπεύθυνη Δήλωση που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη Αίτηση Στήριξης.

α/α Κριτηρίου 13 : 19.2Δ_133 «Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο».

Ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνει ότι η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Σε περίπτωση που έχει γίνει υποβολή Πρότασης/Αίτησης υποψηφιότητας για ένταξη σε κάποιο άλλο πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να δηλώνεται το γεγονός αυτό.

α/α Κριτηρίου 14 : 19.2Δ_111 «Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο»

Ο δικαιούχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του το αναλυτικό τεύχος προκήρυξης και το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται από την ΟΤΔ η τήρηση του εθνικού και ενωσιακού δικαίου με βάση το φυσικό αντικείμενο της πράξης, συγκεκριμένα εξετάζεται :

- (i) Η τήρηση της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Η τήρηση των όρων ή περιορισμών που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης (ΥΑ 13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017)).

Ειδικότερα το κριτήριο πληρείται εφόσον πληρούνται τα κριτήρια : 19.2_115, 19.2_118, 19.2_139, 19.2_119, 19.2_AO2_118, 19.2_117, 19.2_AO2_121

α/α Κριτηρίου 15 : 19.2Δ_AO2.121 «Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις».

Συμπλήρωση σχετικού πεδίου στο Παράρτημα της Αίτησης Στήριξης "Μεθοδολογία υλοποίησης".

Σημειώνεται ότι για πράξεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 53,55 και 56 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, είναι δυνατόν να υποβληθούν για χρηματοδότηση έργα που είναι είτε δημοπρατημένα είτε συμβασιοποιημένα καθώς και έργα για τα οποία έχει ξεκινήσει η υλοποίηση τους αλλά δεν έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως. Στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, ο έλεγχος νομιμότητας σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο του 1^{ου} αιτήματος πληρωμής (άρθρο 13 της ΥΑ 13215/30-11-2017) και σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν εκτελεστεί εργασίες προ του χρόνου έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή πριν την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης από τον δυνητικό δικαιούχο στο ΟΠΣΑΑ), οι δαπάνες για τις εργασίες αυτές καθίστανται μη επιλέξιμες.

Συνεπώς είναι απαραίτητο με την αίτηση στήριξης να υποβληθεί η σύμβαση / συμβάσεις με τον / τους αναδόχο-ους του έργου συνοδευόμενη με τεχνική περιγραφή της προόδου του έργου αποτύπωση της οικονομικής προόδου του έργου καθώς επίσης και με φωτογραφική αποτύπωση του.

α/α Κριτηρίου 16 : 19.2Δ_115 «Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016)»

Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τήρησης του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016). Σε περιπτώσεις που οι οριστικές μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης, δεν έχουν υποβληθεί με την αίτηση στήριξης, τότε θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από την Απόφαση Ένταξης του έργου, ενώ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης που περιλήφθηκε στην αίτηση στήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Για διευκόλυνση των δικαιούχων παρατίθεται στο παράρτημα ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΦΑΚΕΛΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, το οποίο ο δικαιούχος θα προσαρμόσει ανάλογα με τη φύση του έργου του

α/α Κριτηρίου 17 : 19.2Δ_ΑΟ2.119 «Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».

Στο πλαίσιο της Δράσης 19.2.4 μπορούν να ενισχυθούν πράξεις δημόσιου, τοπικού χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις όπου οι πράξεις αυτές, πλήρως αιτιολογημένα, δεν εμπίπτουν στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων η ενίσχυσή τους γίνεται δυνάμει του άρθρου 61 του Καν. (Ε.Ε.) 1305/2013 και το ποσοστό ενίσχυσης είναι 100%, εκτός των περιπτώσεων όπου παράγονται έσοδα, όπου και για τις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η εξέταση επιλέξιμων δαπανών και κέρδους επένδυσης (παρ. 7β, άρθρο 61 Καν. Ε.Ε. 1303/2013). Στις περιπτώσεις όπου μία πράξη εμπίπτει στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων εξετάζεται η δυνατότητα ενίσχυσής της δυνάμει του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (άρθρα 53, 55, 56).

Η εκπλήρωση συνεπώς του κριτηρίου: α) πραγματοποιείται με την συμπλήρωση της «Λίστας Ελέγχου για την Ύπαρξη Κρατικής Ενίσχυσης» **από την ΟΤΔ** (η οποία παρατίθεται στο παράρτημα της πρόσκλησης για λόγους ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων) β) Επισημαίνεται πως το ερωτηματολόγιο ΚΕ Έργων σύγχρονου πολιτισμού και το Ερωτηματολόγιο ΚΕ Έργων πολιτισμού που περιλαμβάνονται στα συνημμένα της Πρόσκλησης συμπληρώνονται από τους δυνητικούς δικαιούχους κατά την υποβολή της Αίτησης Στήριξης και ελέγχονται από την ΟΤΔ στο πλαίσιο αξιολόγησής της.

α/α Κριτηρίου 18 : 19.2Δ_139 «Εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 εφόσον εφαρμόζεται»

Το κριτήριο εξετάζεται στις περιπτώσεις όπου μία πράξη εμπίπτει στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η ενίσχυσή της δύναται να πραγματοποιηθεί δυνάμει του Κανονισμού Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 (άρθρο 53, 55, 56). Για τις πράξεις και όσον αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει την διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης.

Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάση εύλογων προβλέψεων. Αυτό προκύπτει έπειτα από χρηματοοικονομική ανάλυση που συμπληρώνει και υποβάλει ο δικαιούχος συνημμένα στην αίτηση στήριξης (Πίνακας «ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ»).

Επίσης θα πρέπει υποχρεωτικά να συμπληρώσει και το σχετικό πεδίο της Αίτησης Στήριξης " ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ " όπου θα πραγματοποιήσει αναλυτική τεκμηρίωση των παραδοχών τις οποίες κάνει χρήση για την υποβολή της χρηματοοικονομικής ανάλυσης της πράξης.

Ενναλλακτικά σε περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 το μέγιστο ποσοστό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς την διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Αν ο φορέας δεν εμπίπτει στην εφαρμογή του Καν. 1305/2013 καλείται να αποδείξει την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού προσκομίζοντας τα απαραίτητα

δικαιολογητικά που καθορίζονται στο κριτήριο. Σημειώνεται ότι αν κατά την πορεία της αξιολόγησης διαπιστωθεί ότι κάποια πράξη ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης, ο φάκελος θα αποστέλλεται στην ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 προκειμένου να εκφέρει γνώμη.

α/α Κριτηρίου 19 : 19.2Δ_ΑΟ2.123 «Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης».

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά τη πράξη, μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο. Επισημαίνεται ότι η Υπεύθυνη Δήλωση ή οποιοδήποτε αποδεικτικό κάλυψης της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να συνοδεύεται από σχετική απόφαση του Αρμόδιου για την λήψη αποφάσεων οργάνου.

Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που δημιουργείται χρηματοδοτικό κενό από την χρηματοοικονομική ανάλυση και τεκμηρίωση που εξετάζεται στα πλαίσια του προηγούμενου κριτηρίου.

α/α Κριτηρίου 20 : 19.2Δ_ΑΟ2.120 «Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ανωτέρω ΚΥΑ, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

Επιπλέον υποβάλλεται συνημμένα με το Αίτημα Στήριξης η Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων της πράξης ή η σχετική Απαλλαγή.

Επιπρόσθετα σε περίπτωση που δυνητικός δικαιούχος δεν έχει εγκεκριμένη ΜΠΕ και την σχετική απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, θα πρέπει να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση με την οποία να δεσμεύεται ότι θα τηρεί το αντίστοιχο κριτήριο επιλεξιμότητας (19.2Δ_ΑΟ2.120), να δηλώνει ότι η προτεινόμενη πράξη συμμορφώνεται με τις κατευθύνσεις της 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της ΣΜΠΕ του ΠΑΑ 2014-2020 και ότι θα προσκομίσει τις σχετικές αδειοδοτήσεις, εντός εξαμήνου από την απόφαση ένταξης του έργου, με τον κίνδυνο ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της αριθμ. 13215/30-11-2017 ΥΑ. Συνεπώς το ερωτηματολόγιο θα συμπληρώνεται ανάλογα με το περιεχόμενο της αίτησης στήριξης και της συνημμένης Υπεύθυνης Δήλωσης.

α/α Κριτηρίου 21 : 19.2Δ_117 «να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης»

Το κριτήριο πληρείται εφόσον πληρείται το κριτήριο 19.2Δ_AO2.120

α/α Κριτηρίου 22 : 19.2Δ_118 «να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής»

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

α/α Κριτηρίου 23 : 19.2Δ_AO2.118 «Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία».

Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ,
β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την εξέταση του κριτηρίου θα λαμβάνεται υπόψη η τεκμηρίωση εκπλήρωσης των απαιτούμενων προδιαγραφών του οδηγού του ΕΣΠΑ 2014-2020 «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» η οποία πρέπει να πραγματοποιείται στο αντίστοιχο πεδίο της Αίτησης Στήριξης και να επαληθεύεται από αντίστοιχα σχέδια ή δαπάνες

α/α Κριτηρίου 24 : 19.2Δ_AO2.122 «Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης».

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

Σε περίπτωση πράξεων που δεν έχουν λειτουργία θα πρέπει να επεξηγείται ο τρόπος αξιοποίησης των αποτελεσμάτων

α/α Κριτηρίου 25 : 19.2Δ_125 «Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία».

Ο δυνητικός δικαιούχος δηλώνει στα πλαίσια του αιτήματος στήριξης ότι δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία

Κριτήρια που αφορούν την επιλεξιμότητα του δυνητικού δικαιούχου και την αρμοδιότητα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης

α/α Κριτηρίου 26 : 19.2Δ_134 «Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση».

Εξετάζεται εάν η νομική μορφή του δυνητικού δικαιούχου είναι σύμφωνη με όσα ορίζονται σχετικά στα πλαίσια της πρόσκλησης.

Για την εξέταση του κριτηρίου η ΟΤΔ λαμβάνει υπόψη οτιδήποτε αποδεικνύει τη μορφή της νομικής οντότητας του δικαιούχου (ενδεικτικά αναφέρονται ΦΕΚ σύστασης ή καταστατικό ίδρυσης και τροποποιήσεις ή Βεβαίωση Έναρξης Επιτηδεύματος, Κανονισμός Λειτουργίας σε ισχύ, Κανονιστικές Αποφάσεις... κλπ)

α/α Κριτηρίου 27 : 19.2Δ_Α03.112 «Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου».

Ο έλεγχος εκπλήρωσης του κριτηρίου πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία τεκμηρίωσης που υποβάλει ο υποψήφιος δικαιούχος (ΦΕΚ σύστασης και τροποποιήσεις αυτού, Καταστατικό σε ισχύ, Σχέδιο καταστατικού για τους υπο σύσταση φορείς, κανονιστικές αποφάσεις ανάθεσης αρμοδιοτήτων, κανονισμός λειτουργίας σε ισχύ, ... κλπ)

α/α Κριτηρίου 28 : 19.2Δ_142 «Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις»

Ως προς την Τεχνική Επάρκεια του φορέα, αυτή εξετάζεται ανάλογα με το είδος της πράξης όπως προβλέπεται στο άρθρο 44 του Ν. 4412/2016

Για τους φορείς που δεν συνάπτουν Δημόσια Σύμβαση απαιτείται η υποβολή σχεδίου / πλαισίου υλοποίησης παρακολούθησης και εποπτείας του έργου από όπου προκύπτουν τα όργανα λήψης αποφάσεων, η διαδικασία επιλογής προμηθευτών κλπ. Εάν η Τεχνική Υπηρεσία δεν πληροί τις προδιαγραφές επάρκειας, η διαδικασία σύναψης, η εποπτεία και η επίβλεψη των δημοσίων συμβάσεων έργων ή μελετών αρμοδιότητάς της διενεργούνται με προγραμματική σύμβαση από την τεχνική υπηρεσία του εποπτεύοντος την αναθέτουσα αρχή φορέα ή της οικίας περιφέρειας ή από άλλη τεχνική υπηρεσία φορέων του κεντρικού δημόσιου τομέα. Στην περίπτωση αυτή στο αίτημα στήριξης επισυνάπτονται, πίνακας στελέχωσης τεχνικής υπηρεσίας, σχετικές αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των δύο φορέων και σχέδιο προγραμματικής σύμβασης σύμφωνο με τα αναφερόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4412/2016.

Επισημαίνεται ότι εντός εξαμήνου θα πρέπει να υποβληθεί υπογγεγραμμένη η ανωτέρω προγραμματική σύμβαση μέσω της οποίας εξασφαλίζεται η τεχνική επάρκεια. Η μη προσκόμιση στο ανωτέρω χρονικό διάστημα δημιουργεί κίνδυνο ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης όπως στο άρθρο 6 της αριθμ. 13215/30-11-2017 ΥΑ.

α/α Κριτηρίου 29 : 19.2Δ_140 «Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους»

Εξετάζεται κατά περίπτωση, η νόμιμη λειτουργία του φορέα της πράξης. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου ανάλογα με τη φύση του φορέα πρέπει να προσκομίζονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά. Ενδεικτικά αναφέρονται η ύπαρξη άδειας λειτουργίας, η καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, η έναρξη επιτηδεύματος, Εγγραφή σε Μητρώο ανάλογα με τη φύση του φορέα κλπ

α/α Κριτηρίου 30 : 19.2Δ_141 «Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης»

Για την εκπλήρωση του κριτηρίου ανάλογα με τη φύση του φορέα πρέπει να προσκομίζονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά.

Πιστοποιητικό της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι ο φορέας δεν τελεί σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και ότι δεν έχει κάνει αίτημα για

υπαγωγή στη διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ εφόσον ασκούν εμπορική δραστηριότητα.

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι ο φορέας δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει.

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι ο φορέας δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει

Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι ο φορέας δεν τελεί υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

Επίσης ανάλογα με τη μορφή του φορέα απαιτείται η προσκόμιση των ισολογισμών των τριών τελευταίων χρήσεων για νομικά πρόσωπα που τηρούν βιβλία Γ κατηγορίας Για λοιπά νομικά πρόσωπα που δεν τηρούν βιβλία Γ κατηγορίας, φορολογικά έντυπα Ε3

Για λοιπά νομικά πρόσωπα πχ αθλητικοί, πολιτιστικοί σύλλογοι, κοινωνικοί φορείς κλπ οικονομικό απολογισμό της τελευταίας χρήσης και θεωρημένο από την αρμόδια υπηρεσία βιβλίο ταμείου.

α/α Κριτηρίου 31 : 19.2Δ_126 «Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων».

Ο δυνητικός δικαιούχος δηλώνει υπεύθυνα (με Δήλωση του Ν.1599/1986) ότι μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.

α/α Κριτηρίου 32 : 19.2Δ_120 «να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται»

Όταν φορέας λειτουργίας της πράξης είναι διαφορετικός από τον υποψήφιο δικαιούχο, ο τελευταίος θα πρέπει στο πλαίσιο του πεδίου "3.2.6 ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ" της αίτησης στήριξης να περιγράψει με σαφή και αναλυτικό τρόπο το κανονιστικό πλαίσιο ορισμού και την αρμοδιότητα του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και να τεκμηριώσει με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών τον ορισμό αυτού.

Ενδεικτικά κατά περίπτωση υποβάλλονται το κανονιστικό πλαίσιο ορισμού φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης :

- Υποβάλλεται η νομοθεσία ή το κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων αυτός που ορίζεται ως φορέα λειτουργίας της πράξης είτε αυτός είναι ο δικαιούχος ή άλλος έχει την αρμοδιότητα λειτουργίας και συντήρησης αυτής,
- Απόφαση του Αρμοδίου Οργάνου ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης του έργου (είτε είναι ο ίδιος ο δικαιούχος είτε ορίζεται κάποιος άλλος και
- Σύμφωνη γνώμη του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης για το περιεχόμενο της πρότασης

Κριτήρια που αφορούν την επαρκή ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης

α/α Κριτηρίου 34 : 19.2Δ_122 «Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης»

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση ή προσύμφωνο τουλάχιστον για 15 έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του αγροτεμαχίου στο οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή/και υλοποίησης μικρών βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου, τουλάχιστον εννιά (9) έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά θα πρέπει να προσκομίζονται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης.

Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων) αντίστοιχα τα οποία υποβάλλονται με το Αίτημα Στήριξης. Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- α. η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- β. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,
- γ. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης.
- δ. η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης.

α/α Κριτηρίου 35 : 19.2Δ_A05.113 «Εξετάζονται λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης» .

Εξετάζεται η επαρκής συμπλήρωση των Πινάκων:

- Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης
- Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών
- Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ Έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020

καθώς και η προσκόμιση των λοιπών απαιτούμενων δικαιολογητικών.

Επισημαίνεται ότι θα πρέπει επίσης να συμπληρωθεί με επαρκή ανάλυση και τεκμηρίωση το πεδίο "3.5.1 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ" της Αίτησης Στήριξης

α/α Κριτηρίου 36 : 19.2Δ_123 «θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση»

Για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, στο πλαίσιο των δράσεων του υπομέτρου 19.2, θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, το περιεχόμενο της οποίας εξειδικεύεται στο Παράρτημα της πρόσκλησης. Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης).

Κριτήρια που αφορούν την πληρότητα της πρότασης

α/α Κριτηρίου 37 : 19.2Δ_129 «Η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα».

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση

α/α Κριτηρίου 38 : 19.2Δ_A05.111 «Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης»

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση

α/α Κριτηρίου 39 : 19.2Δ_A05.112 «Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αρμοδίων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης»

Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου του φορέα - δυνητικού δικαιούχου, για την υποβολή της αίτησης στήριξης

α/α Κριτηρίου 40 : 19.2Δ_121 «Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης».

Ο Δυνητικός Δικαιούχος θα πρέπει να συμπληρώσει τον «Πίνακα Ανάλυσης Προϋπολογισμού Πράξης» που δίνεται στο παράρτημα της πρόσκλησης - και αφορά τον αναλυτικό προϋπολογισμό της κάθε Επιλέξιμης Κατηγορία Δαπάνης της Πράξης - και να τον επισυνάψει στην Αίτηση Στήριξης.

Στα έργα που εκτελούνται με Δημόσια Σύμβαση ο δυνητικός Δικαιούχος δεν απαιτείται να συμπληρώσει το Υπόδειγμα του αναλυτικού προϋπολογισμού που δίνεται στο παράρτημα της Πρόσκλησης αλλά να επισυνάψει το Αναλυτικό Τιμολόγιο Μελέτης.

Κριτήρια που αφορούν την δυνατότητα υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης εντός της περιόδου

α/α Κριτηρίου 41 : 19.2Δ_A06.111 «Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής».

Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση (3 χρόνια υλοποίησης). Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα

χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5

A/A	Κριτήρια Επιλογής	Εξειδίκευση κριτηρίων επιλογής	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	20%	100	
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση		70	
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση		30	
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση		0	
2	Φορέας υποψήφιου δικαιούχου(εξετάζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση της υποδράσης, και η εξειδίκευση του περιλαμβάνεται στην περιγραφή της υπο-δράσης)		10%	100	
3	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	5%	100	
		$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$		60	
		$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$		30	
		$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$		0	
4	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	5%	50	
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου		50	
5	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	15%	100	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά		0	

6	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	15%	100	
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών		60	
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.		30	
7	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	5%	100	
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται		0	
8	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών	Ναι	15%	100	
		Όχι		0	
9	Προστασία περιβάλλοντος (στις περιπτώσεις όπου δεν γίνει η χρήση των ανωτέρω)	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	5%	100	
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%		0	
10	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές	Ναι	5%	100	

	RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Όχι	0	
	Τιμή βάσης: 40 βαθμοί		100%	

* Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να συγκεντρώσει κατά την αξιολόγηση τουλάχιστον 40 βαθμούς. Αιτήσεις που συγκεντρώνουν μικρότερη βαθμολογία απορρίπτονται ως μη παραδεκτές.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ

Σκοπιμότητα της πρότασης :

Στη σκοπιμότητα της πρότασης ελέγχεται ο αριθμός και το ποσοστό της συσχέτισης με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση βάση του εγκεκριμένου Τοπικού Προγράμματος. Η συσχέτιση θα υπολογίζεται με ποσοστιαία αναλογία επί της 100 και θα βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία.

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη Διευκρίνιση του Κριτηρίου Επιλεξιμότητας 19.2Δ_112: «Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των Τοπικών Προγραμμάτων» του παρόντος Οδηγού.

Φορέας υποψήφιου δικαιούχου : Εξετάζεται και αξιολογείται εάν ο υποψήφιος φορέας διαθέτει δυνατότητα για την άρτια και απρόσκοπτη υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης αλλά και την περαιτέρω αξιοποίηση της. Ειδικότερα, για την αξιολόγηση του κριτηρίου σε επίπεδο φορέα λαμβάνονται υπόψη:

- Η προηγούμενη εμπειρία του δυνητικού δικαιούχου στην υλοποίηση παρόμοιων έργων
- Η διαθεσιμότητα/ επάρκεια των στελεχών που θα απασχοληθούν στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (σε σχέση με τις ανάγκες του έργου)
- Η ύπαρξη σχετικών φορέων / δομών / μηχανισμών λειτουργίας και η πρόβλεψη των αναγκαίων ενεργειών με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα, η συντήρηση και λειτουργία της πράξης

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση υπό σύσταση νομικών προσώπων τα ανωτέρω εξετάζονται κατά περίπτωση στον υπό σύσταση φορέα ή τους συμμετέχοντες σε αυτόν.

Επίσης, επισημαίνεται ότι, στην περίπτωση που ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης είναι διαφορετικός από τον υπεύθυνο φορέα λειτουργίας ή συντήρησης του έργου (όπου απαιτείται) τα ανωτέρω θα πρέπει να τηρούνται σωρευτικά και από τους δύο φορείς προκειμένου να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του έργου και να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία της προτεινόμενης πράξης μετά την ολοκλήρωση της χρηματοδότησης του.

Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους : Εξετάζεται και αξιολογείται η ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του προϋπολογιζόμενου κόστους της προτεινόμενης πράξης (όλων των έργων πλην των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων). Ειδικότερα, τα στοιχεία που αξιολογούνται είναι:

- τεκμηρίωση του είδους και του ύψους των δαπανών ώστε να συνάδουν με τη φύση τους στόχους αι τη λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου
- το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών της προτεινόμενης πράξης το οποίο αξιολογείται:
  - για τις δαπάνες των κατασκευαστικών εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη τον "Πίνακα Τιμών Κατασκευαστικών Εργασιών" σε συνδυασμό με τις αναλυτικές προμετρήσεις εργασιών και τα αντίστοιχα σχέδια
  - για τις λοιπές κατηγορίες δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία σχετικά με το πραγματικό κόστος παρεμφερών δαπανών βάση έρευνας αγοράς που διενεργεί η Ο.Τ.Δ. έχοντας λάβει υπόψη και τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση ιδιοκατασκευών ή ειδικών εργασιών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η σκοπιμότητά τους και να περιγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία κόστους της κάθε περίπτωσης προκειμένου να αξιολογηθεί το κόστος από την Ο.Τ.Δ.

Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης :

Θα εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση και ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020. Ειδικότερα εξετάζεται :

α) Χρονοδιάγραμμα σύμφωνα με το είδος και το μέγεθος του έργου

Εξετάζεται εάν το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα είναι εφικτό και ρεαλιστικό σε σχέση με:

α) το φυσικό αντικείμενο

β) την επιλεγμένη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ)

β) Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου

Εξετάζεται ο ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου σε σχέση με

α) το επίπεδο ωριμότητας της πράξης.

β) τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων κλπ.

Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης :

Εξετάζεται και αξιολογείται :

α) Η σαφήνεια της περιγραφής του φυσικού αντικειμένου στο Αίτημα Στήριξης και τα Παραρτήματα αυτής όσον αφορά:

- τα βασικά, τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης πράξης
- τη μεθοδολογία υλοποίησης (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης ή των επιμέρους υποέργων αυτής, απαιτούμενες ενέργειες, χρονική αλληλουχία ενεργειών),
- την αποτύπωση των παραδοτέων της πράξης
- τη λειτουργία και συντήρηση των πράξεων όπου απαιτείται

και

β) η πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά

Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης

Αξιολογείται η εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών και μελετών όπως αποτυπώνεται στους σχετικούς πίνακες :

- “Αποτύπωσης Απαιτούμενων Μελετών” και

- “Αποτύπωση Απαιτούμενων Αδειών και Εγκρίσεων”

Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τον πίνακα αδειών και εγκρίσεων του Παραρτήματος.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου άδειες και εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία. Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

Σύσταση Φορέα : Εξετάζεται και αξιολογείται εάν ο φορέας υλοποίησης της πράξης έχει συσταθεί ή όχι πριν από την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης μέσω του ΟΠΣΑΑ

Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών :

Σύμφωνα με τον "Βασικό οδηγό της προσέγγισης LEADER" (έκδοση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Λουξεμβούργο 2006: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ISBN 92-79-02043-9 (http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/leader/2006_el.pdf))

«.....Η καινοτομία πρέπει να γίνει κατανοητή με την ευρεία έννοια του όρου. Ενδέχεται να σημαίνει την εισαγωγή ενός νέου προϊόντος, μιας νέας διαδικασίας, μιας νέας οργάνωσης ή μιας νέας αγοράς. Αυτός ο κοινότοπος ορισμός της καινοτομίας ισχύει τόσο για τις αγροτικές όσο και για τις αστικές περιοχές. Ωστόσο, οι αγροτικές περιοχές, λόγω της χαμηλής τους πυκνότητας και του σχετικά χαμηλού επιπέδου των ανθρώπινων και φυσικών πόρων, έχουν πιο αδύναμους δεσμούς με τα κέντρα έρευνας και ανάπτυξης και ενδεχομένως να συναντούν δυσκολίες στην παραγωγή ριζικών καινοτομιών, μολονότι φυσικά αυτό δεν αποκλείεται.

Η καινοτομία στις αγροτικές περιοχές μπορεί να συνεπάγεται μεταφορά και προσαρμογή των καινοτομιών που αναπτύχθηκαν αλλού, εκσυγχρονισμό των παραδοσιακών μορφών τεχνογνωσίας ή εξεύρεση νέων λύσεων σε μακροχρόνια αγροτικά προβλήματα τα οποία δεν κατέστη δυνατόν να επιλυθούν ικανοποιητικά και με βιώσιμο τρόπο από άλλες πολιτικές παρεμβάσεις. Η καινοτομία μπορεί να δώσει νέες απαντήσεις στα ειδικά προβλήματα των αγροτικών περιοχών.»

Προστασία περιβάλλοντος : Αξιολογείται η συμμετοχή της εγκεκριμένης δαπάνης που αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος προς το συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό της πράξης. Ως δαπάνες προστασίας του περιβάλλοντος θεωρούνται ενδεικτικά οι δαπάνες που αφορούν :

- τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.
- την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)
- τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος
- κλπ

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΔΡΑΣΗ : 19.2.4.5

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
1.	ΑΟ_ΑΣ_111_19.2Δ	Αίτηση στήριξης	Ναι	Ναι	Επισυνάπτεται η Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημα Α της Αίτησης Στήριξης
2.	19.2Δ_112	Απόφαση Δ.Σ. για την υποβολή της αίτησης στήριξης	Ναι	Ναι	
3.	19.2Δ_113	Στοιχεία του αιτούντος	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται κατά περίπτωση : Στοιχεία του αιτούντος (ΦΕΚ ή Καταστατικό σύστασης ή Σχέδιο Καταστατικού για τα υπό σύσταση Νομικά Πρόσωπα, Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών από ΑΑΔΕ, Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, ΦΕΚ συγκρότησης σε σώμα του ΔΣ για τον ορισμό νομίμου εκπροσώπου, Αστυνομική Ταυτότητα Νόμιμου Εκπροσώπου, Κανονισμός Λειτουργίας σε ισχύ Για τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου π.χ. Σύλλογοι Σωματεία κλπ το καταστατικό θα πρέπει να είναι θεωρημένο από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και να συνοδεύεται κατά περίπτωση από Βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας σχετικά με την εύρυθμη παρακολούθηση των οικονομικών τους καταστάσεων, Κανονισμός Λειτουργίας σε ισχύ)

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
4.	19.2Δ_114	Στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άυλων ενεργειών	Όχι	Ναι	
5.	19.2Δ_116	Προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης	Ναι	Ναι	Αναρτάται ο Πίνακας Αναλυτικού Προϋπολογισμού Πράξης Παράρτημα Β
6.	ΑΟ_ΑΣ_127_19.2Δ	Άδειες και εγκρίσεις	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται κατά περίπτωση όλες οι άδειες και εγκρίσεις που διέπουν τη νόμιμη λειτουργία του φορέα και την νομιμότητα υλοποίησης της πράξης
7.	Δ_1.1.1_003	Υπεύθυνη Δήλωση Νόμιμου εκπρόσωπου περί του Δικαιούχου	Ναι	Ναι	Υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/1986 του Νόμιμου Εκπροσώπου του Φορέα για τα ακόλουθα : - ότι η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο (κριτήριο 19.2.Δ_133)- ότι στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων (κριτήριο 19.2.Δ_126) - ότι ο υποψήφιος δικαιούχος δεσμεύεται να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης (εφόσον απαιτείται) (κριτήριο 19.2.Δ_ΑΟ2_123)

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
8.	ΑΟ_ΑΣ_120_19.2Δ	Στοιχεία τεκμηρίωσης αρμοδιότητας δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_ΑΟ3.112
9.	ΑΟ_ΑΣ_118_19.2Δ	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται)	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_120
10.	ΑΟ_ΑΣ_115_19.2Δ	Απόσπασμα επιχειρησιακού προγράμματος ή εισήγηση Υπηρεσίας και απόφαση ΔΣ	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_114
11.	19.2Δ_137	Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_142
12.	ΑΟ_ΑΣ_113_19.2Δ	Ορθοφωτοχάρτης με αποτύπωση παρέμβασης και ορίων εντός σχεδίου περιοχών	Όχι	Ναι	

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
13.	19.2Δ_132	Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής ή χρήσης του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί η επένδυση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_122 επιπλέον βλέπε Πίνακα Δ2
14.	ΑΟ_ΑΣ_131_19.2Δ	Αποφάσεις χαρακτηρισμού περιοχής ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (εφόσον υπάρχει)	Όχι	Ναι	
15.	ΑΟ_ΑΣ_122_19.2Δ	Πίνακας αποτύπωσης μελετών και ωρίμανσης πράξης	Όχι	Ναι	Συμπληρώνεται με ακρίβεια και υποβάλλεται ο πίνακας Δ1 ο οποίος επισυνάπτεται στο παράρτημα της Πρόσκλησης
16.	ΑΟ_ΑΣ_123_19.2Δ	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων και βαθμού προόδου	Όχι	Ναι	Συμπληρώνεται με ακρίβεια και υποβάλλεται ο πίνακας Δ2 ο οποίος επισυνάπτεται στο παράρτημα της Πρόσκλησης
17.	ΑΟ_ΑΣ_126_19.2Δ	Εγκριτικές αποφάσεις μελετών	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_ΑΟ5.113

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
18.	ΑΟ_ΑΣ_124_19.2Δ	Τεχνικές εκθέσεις μελετών, προϋπολογισμοί, συνοπτικές προμετρήσεις, αναλυτικά τιμολόγια	Όχι	Ναι	
19.	ΑΟ_ΑΣ_125_19.2Δ	Λοιπά τεύχη και σχέδια μελετών	Όχι	Ναι	
20.	19.2Δ_131	Μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, όπως εξειδικεύεται στην Πρόσκληση	Όχι	Ναι	Αφορά τη Δράση 19.2.4.3
21.	19.2Δ_127	Στοιχεία για την ύπαρξη δικτύων κοινής ωφελείας και την υποχρέωση ή μη μετακίνησης ή μεταφοράς τους	Όχι	Ναι	Αφορά τη Δράση 19.2.4.3
22.	19.2Δ_118	Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών (πλην των δαπανών που αναφέρονται σε έργα που υλοποιούνται με δημόσια σύμβαση)	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου επιλεξιμότητας 19.2Δ_116.

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
23.	ΑΟ_ΑΣ_119_19.2Δ	Απόφαση καταβολής ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης (εφόσον απαιτείται)	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου επιλεξιμότητας 19.2Δ_ΑΟ2.123.
24.	19.2Δ_134	Υπολογισμός καθαρών εσόδων, όπου απαιτείται, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης	Όχι	Ναι	Χρηματοοικονομική ανάλυση υπολογισμού καθαρών εσόδων. Όπως ορίζεται στο κριτήριο επιλεξιμότητας 19.2Δ_139
25.	19.2Δ_135	Λίστα ελέγχου ύπαρξης Κρατικής Ενίσχυσης	Όχι	Ναι	Λίστα ελέγχου για την ύπαρξη Κρατικής Ενίσχυσης. Όπως ορίζεται στο κριτήριο επιλεξιμότητας 19.2Δ_ΑΟ2.119. Όλες οι πράξεις θα εξετάζονται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού. Για το λόγο αυτό κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να συμπληρώσουν το Ερωτηματολόγιο ΚΕ έργων Πολιτισμού ή Σύγχρονου Πολιτισμού» και να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία (όπου απαιτείται από τη φύση του έργου) τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
26.	19.2Δ_136	Λίστα Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων έργων Πολιτισμού	Όχι	Ναι	Στο Παράρτημα ΣΤ της Πρόσκλησης διατίθεται υπόδειγμα ερωτηματολογίου για έργα πολιτισμού και ερωτηματολόγιο για έργα σύγχρονου πολιτισμού (κριτήριο επιλεξιμότητας 19.2Δ_ΑΟ2.119)
27.	19.2Δ_133	Πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης (ΣΜΠΕ ΠΑΑ 2014-2020)	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου επιλεξιμότητας 19.2Δ_117
28.	19.2Δ_111	Έγγραφο υπηρεσίας για το είδος και τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων	Όχι	Ναι	Έγγραφο από το οποίο να προκύπτει ότι η πράξη εξυπηρετεί τουλάχιστον μία μεταποιητική μονάδα που δραστηριοποιείται στην περιοχή, παράλληλα με την εξυπηρέτηση του συνόλου των κατοίκων της περιοχής. Προσκομίζεται μόνο στην υποδράση 19.2.5.1
29.	19.2Δ_124	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Όχι	Ναι	

α/α	Κωδικός Δικαιολογητικού βάσει ΟΠΣΑΑ	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Επισύναψη στο ΟΠΣΑΑ	Αποστολή με τον φυσικό φάκελο	Οδηγία- Διευκρίνιση
30.	ΑΟ_ΑΣ_128_19.2Δ	Σύμβαση με ανάδοχο (εφόσον υπάρχει)	Όχι	Ναι	Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά του φορέα όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης των κριτηρίων 19.2Δ_ΑΟ2.121 και 19.2Δ_115
31.	19.2Δ_117	Ειδικές πληροφορίες ανάλογα με την υπό-δράση	Όχι	Ναι	- Προσκομίζονται τα δικαιολογητικά περί Μη λύσης, Μη πτώχευσης κλπ όπως περιγράφονται στις οδηγίες εξέτασης του κριτηρίου 19.2Δ_141 -Απόφαση Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα

Τα στοιχεία που δηλώνει ο δικαιούχος με την υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης του Ν. 1599/1986 μπορεί να καταγραφούν σε μία Υπεύθυνη Δήλωση